

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: **DIMITRIE ALEXANDRESCO**

Profesor Universitar, fost Procuror-general la Curtea de casație

PRIM-REDACTOR: **ION N. CESARESCU**REDACTOR-PROPRIETAR: **I. S. CODREANU****ABONAMENTUL**

Pe an, în România, cu Tabla. . . 45 lei

6 luni 20

3 luni 10

Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, **CALEA RAHOVEI**—5
Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 16/98

Ziarul Curierul Judiciar, pășind în ziua de 1 Maiu viitor către al douăzeciilea an al existenței sale, și voind, cu această ocazie, a sărbători pe fostul și actualul său Director, d-l profesor D. Alexandresco care, cu pana sa, în timp mai bine de un pătrar de veac, a ilustrat toate revistele juridice ce au apărut în această țară, roagă cu insistență pe prietenii și colaboratorii săi a lua parte la banchetul ce se va da în onoarea sa în ziua de Sâmbătă 1 Maiu, ora 8 seara precis, în sala de marmoră a Marinei Hotel Bulevard.

Cu această ocazie, ziarul nostru va scoate un număr excepțional, la care vor colabora toți membrii Comitetului său de redacție.

Inscrierile pentru banchet se primesc la Redacție de d-l Codreanu.

SUMAR

Proiect de Lege pentru repararea accidentelor muncii, de d-nii V. Râmniceanu și I. Tanoviceanu (urmare).

JURISPRUDENȚĂ:

Judecătoria Ocolului Boșteni: Marin Popa Stan cu Chiță Mitrică ș. a.;

Judecătoria Ocolului Rural Albeni-Gorj: Nicolae Vlăduț cu Nicu Ciontescu, cu o Observație de d-l Ștefan Scriban.

LEGE

PENTRU

REPARAREA ACCIDENTELOR MUNCII

(Urmare *)

TITLUL II**Declarațiunile accidentelor și cercetarea lor**

Art. 15.—Orice accident care a pricinuit o incapacitate de lucru trebuie să fie declarat în timp de 48 de ore, afară de duminici și sărbători, de stăpân sau de prepușii lui, către primarul comunei care va face un proces-verbal și va liberă imediat recepția de declarațiune.

Declararea și procesul-verbal trebuie să arate, în forma reglementată prin decret, numele, pronumele, calitatea și adresa stăpânului, împrejurările în cari s'a întâmplat, natura rănilor, numele și adresa martorilor.

În cele patru zile după accident, dacă victima nu și-a

re luat muca, stăpânul trebuie să depună la primărie, care îi dă îndată recepția, un certificat medical arătând starea victimei, urmările probabile ale accidentului și epoca în care va fi probabil să se cunoască rezultatul definitiv.

Declarațiunea accidentului va putea să fie făcută în aceleași condițiuni de către victimă sau de reprezentanții săi până la expirarea anului care urmează accidentului.

Primarul este dator să înștiințeze despre accident, în formele prescrise de decret, pe inspectorul muncii sau pe inginerul ordinar al minelor însărcinat cu supravegherea întreprinderii.

El are de asemeni dreptul să procedă și din oficiu, adunând singur științele de cari se vorbește în acest articol și arătând motivul pentru care nu s'a făcut declarație.

Stăpânii sau prepușii lor, cari vor fi contravenit dispozițiilor acestui articol, vor fi pedepsiți cu o amendă dela cinci până la douăzeci și cinci de lei.

În caz de recidivă, în timp de un an dela data când prima condamnare a rămas definitivă, amenda poate fi ridicată dela douăzeci și șase până la trei sute de lei.

Art. 16.—În cele 24 de ore care urmează după depunerea certificatului, și cel mult în cele cinci zile cari urmează după declararea accidentului, primarul trimite judecătorului de pace al locului în care s'a întâmplat accidentul declararea împreună cu certificatul medical, ori cu atestarea că nu s'a adus certificat.

Când, după certificatul medical prezentat în executarea paragrafului precedent, or trimis mai în urmă de către victimă judecătorului de pace, rănirea se pare că va atrage moartea sau o incapacitate permanentă, absolută ori parțială, de muncă, sau când victima a murit, judecătorul de pace în timp de 24 de ore procede la o cercetare în scop de a căuta:

1. Cauza, natura și împrejurările accidentului;
 2. Persoanele victime și locul în care ele se află, locul și data nașterii lor;
 3. Natura leziunilor;
 4. Reprezentanții cari pot, la întâmplare, să pretindă o indemnitate, locul și data nașterii lor;
 5. Salariul zilnic și salariul anual al victimelor;
 6. Societatea de asigurare la care stăpânul eră asigurat, sau sindicatul de garanție în care e înscris.
- Alocațiunile tarifate pentru judecătorul de pace de art. 33, al legii de față, vor fi plătite de Stat cu dreptul de a le cere înapoi dela acel care trebuia să le plătească.

*) Vezi Curierul Judiciar, No. 17 și 18.

Art. 17.—Cercetarea se face în mod contradictor în formele prescise de Procedura civilă, față cu părțile interesate, sau după ce ele vor fi fost convocate de urgență prin scrisoare recomandată. Atât stăpânul care asigură, cât și societatea sau sindicatul asigurător, trebuie să fie convocați.

Judecătorul de pace trebuie să se transporte acasă la victima accidentului dacă ea se găsește în neputință de a fi față la cercetare.

Când certificatul medical i se pare neindestulător, judecătorul de pace va putea să însărcineze pe un medic ca să examineze pe rănit.

El poate, de așiderea, să însărcineze pe un expert ca să-l asiste în cercetarea pe care o face, și să cheme martori, pe cari va avea drept să-i condamne, în caz de nevenire, după dreptul comun.

Nu este însă permisă numirea de expert în întreprinderile administrative supravegiate, nici în acelea ale Statului puse sub controlul unui serviciu distins de serviciul de gestiune, nici în stabilimentele naționale în cari se fac lucrări pentru cari siguranța publică cere secretul.

În aceste diferite cazuri funcționarii însărcinați cu supravegherea sau cu controlul acestor stabilimente sau întreprinderi și, în ceceea privește exploătarile miniere, delegații pentru siguranța lucrătorilor mineri trimit judecătorului de pace un exemplar de pe raportul lor, spre a fi alăturat la procesul-verbal de cercetare.

Afară de cazurile de imposibilitate materială, de cari se va face mențiune în procesul-verbal, cercetarea trebuie să fie sfârșită cel mult în zece zile dela data accidentului. Judecătorul de pace înștiințează, prin scrisoare recomandată, pe părți despre sfârșitul cercetării și de depunerea copie la grefă, unde ele vor putea în termen de cinci zile să ia cunoștință de cuprinsul lor și să scoată copie legalizată pe hârtie scutită de timbru.

După expirarea acestui termen de 5 zile, dosarul cercetării e trimis președintelui tribunalului.

În caz de nulitate a cercetării, tribunalul însărcinează cu facerea unei noi cercetări pe judecătorul de pace, dacă prima cercetare a fost făcută de ajutorul său; iar în cazul când ea a fost făcută chiar de judecător, se va delega unul din judecătorii tribunalului ca să facă cercetarea.

TITLUL III

Competință, jurisdicțiuni, procedură, revizuire

Art. 18.—Vor fi judecate în ultima instanță, în termen de 15 zile, de judecătorul de pace al locului unde s'a întâmplat accidentul, contestațiunile relative la cheltuielile de inmormântare și la indemnitațiile *temporare*, oricare ar fi cifra cuprinsă în cererea de judecată.

Indemnitațiile *temporare* sunt datorate până în ziua morții, ori până la consolidarea rănirii, adică până în ziua când victima se găsește, fie cu totul vindecată fie definitiv lovită de o incapacitate permanentă; ele continuă în acest caz să fie plătite până la hotărîrea definitivă prevăzută la articolul următor, sub rezerva dispozițiilor alin. 4 al zisului articol.

Dacă una din părți susține, invocând un certificat medical, că incapacitatea este permanentă, judecătorul de pace trebuie să se declare incompetent printr-o carte de judecată pe care o va trimite în copie, în termen de 3 zile președintelui tribunalului județului unde accidentul s'a întâmplat, sau, dacă victima avea o meserie nesedentară, la tribunalul domiciliului ori reședinței victimei, dacă ea o cere. În cazul când judecătorul de pace se va

fi declarat incompetent, tribunalul va judeca afacerea, chiar dacă va fi vorba deo incapacitate temporară.

Judecătorul de pace fixează în același timp, dacă n'a fixat-o mai înainte indemnitatea zilnică.

El judecă cererile relative la plata cheltuielilor medicale și farmaceutice până la 200 lei în ultima instanță, și până la orice cifră cu drept de apel.

Termenul de apel contra cărților de judecată în materie de accidente de muncă va fi de 15 zile dela data cărții de judecată.

Cărțile de judecată sunt executorii chiar când sunt supuse opozițiuni; ele sunt susceptibile de recurs în Casațiune pentru violare de lege.

Când accidentul s'a întâmplat pe pământ străin, judecătorul de pace competent este acela al locului unde e așezat stabilimentul sau depozitul la care servea victima.

Când accidentul s'a întâmplat pe pământ român în afară de circumscripțiunea judecătoriei unde este situat stabilimentul sau depozitul la care servea victima, judecătorul de pace al acestei circumscripțiuni devine competent, după cererea victimei sau reprezentanților săi, adresată prin scrisoare recomandată judecătorului de pace al locului unde accidentul s'a întâmplat, înainte de a fi fost investit în termenii prezentului articol, sau cu toate că n'a terminat cercetarea prevăzută de art. 17.

O recipisă este îndată trimisă reclamantului de grefă, care înștiințează în același timp pe stăpân și pe judecătorul de pace devenit competent; și, dacă e trebuință, trimite *acustiva* dosarul cercetării îndată ce a fost terminat, înștiințând pe părți conform art. 17.

Dacă după transmiterea dosarului cercetării la președintele tribunalului locului accidentului, și înainte de convocarea părților, victima sau reprezentanții săi probează că n'au putut, înainte de sfârșirea cercetării, să profite de facultatea prevăzută în aliniatul precedent, președintele poate, după ascultarea părților, să se de vestească de afacere și să trimită dosarul președintelui tribunalului unde este situat stabilimentul sau depozitul la care servea victima.

Când judecătorul de pace hotărăște asupra competenței, cartea sa de judecată este totdeauna supusă apelului.

Art. 19.—În ceceea privește celelalte indemnități prevăzute prin legea de față, *președintele tribunalului*, în cele 5 zile dela trimiterea dosarului, dacă victima a murit înainte de terminarea cercetării, sau, dacă în caz contrariu, în cele 5 zile dela aducerea de către partea interesată, fie a actului de moarte, fie a învoelii scrise între părți, recunoscând caracterul permanent al incapacității, sau în cele 5 zile dela primirea cărții de judecată a judecătorului de pace de care vorbește alin. 3 al articolului precedent, sau, în fine, dacă n'a primit nici una din aceste piese, în cele cinci zile cari preced expirarea termenului de prescripțiune prevăzută de art. 21, când data acestei expirări îi este cunoscută, convoacă pe victimă sau pe reprezentanții săi, pe stăpân și pe asigurător, dacă există un contract de asigurare, toate aceste persoane putând fi reprezentate printr-un procurator. Președintele poate, cu consimțământul părților, să însărcineze un expert al cărui raport trebuie să fie depus în termen de o săptămână.

În caz de bună înțelegere între părți, conform prescripțiunilor legii de față, indemnitatea este definitivă fixată prin ordonanța președintelui, care dă act, arătând sub pedeapsă de nulitate, salariul de bază și reducerea pe care accidentul a adus-o salariului.

În caz de neînțelegere, părțile sunt trimise să se judece

la tribunal, care e investit de partea cea mai diligentă și hotărăște în mod urgent. Hotărîrea sa este executorie provizorie.

În acest caz președintele, prin ordonanța sa de trimitere și fără apel, poate să înlocuiască indemnitatea zilnică prin o proviziune inferioară jumătății salariului, sau, în aceeași limită, să alocă o proviziune reprezentanților. Aceste proviziuni pot fi date ori modificate în cursul instanței de către președinte în modul arătat de art. 66 bis din Proc. civilă și fără apel. Ele sunt incesibile și neurmăribile și se plătesc în aceleași condițiuni ca și indemnitatea zilnică.

Ordonanțele președintelui sunt supuse opozițiunii în termen de 8 zile dela pronunțare.

Renta începe să curgă din ziua morții sau a consolidării rănii, fără să se cumuleze însă cu indemnitatea zilnică sau cu proviziunea.

În cazul când cifra indemnității sau a proviziunii întrece ratele datorate până la data fixării rentei, tribunalul poate să ordone ca prisosul să fie scotit asupra ratelor ulterioare în proporțiunea ce va crede de cuviință.

Dacă există un contract de asigurare, ordonanța președintelui sau hotărîrea care fixează renta alocată, specifică în același timp că asigurătorul înlocuiește pe stăpân după dispozițiunile titlului al IV-lea, astfel încât să se suprimă orice recurs al victimei contra zisului stăpân.

Victima sau reprezentanții săi, care intenționează înaintea tribunalului acțiune pentru plata rentei viagere sau pensunii, au drept să ceară tot dela tribunal acordarea indemnității temporare și cheltuielile medicale ori de înmormântare.

Art. 20. — Hotărîrile date în virtutea legii de față sunt susceptibile de apel după regulile dreptului comun. Totuși, apelul trebuie făcut în cele 30 de zile dela data hotărîrii dacă ea este contradictorie; iar dacă e dată în lipsă, în termen de 15 zile dela expirarea termenului de opozițiune.

Opozițiunea trebuie făcută în timp de 15 zile dela data comunicării.

Curtea va hotări de urgență în cel mult o lună dela data apelului.

Recursul în Casațiune se va face în termenele și după formele prevăzute de legea Curții de casațiune; executarea deciziunilor Curții de apel nu va fi însă suspendată sub nici un cuvânt.

Art. 21. — Acțiunea pentru despăgubire, prevăzută prin legea de față, se prescrie printr'un termen de un an de la data accidentului sau dela sfârșirea cercetării judecătorești de pace, sau dela încetarea plății indemnității temporare.

Această prescripțiune se aplică numai la accidentele întâmplate după promulgarea legii.

Termenul de un an este un termen fix, nesupus suspendării ori intreruperii; însă pentru minori și interziși termenul va fi de doi ani.

Acțiunea va fi primită și după aceste termene, dacă se probează că urmările accidentului nu s'au putut cunoaște decât mai târziu; însă în acest caz ea trebuie exercitată în cele trei luni cari vor urmă după manifestarea consecințelor accidentului.

Termenele prescripțiunii nu se pot nici lungi nici scurta prin învoeli între părți; se poate însă renunța la prescripțiunea dobândită.

Art. 22. — Cererea de revizuire a indemnității întemeiată pe o îngreunare sau o ușurare a infirmității victimei, sau pe moartea sa din pricina urmărilor acci-

dentului, se poate face în timp de trei ani cari încep, fie dela data când încetează de a fi datorată indemnitatea zilnică, dacă n'a intervenit o atribuire de rentă, fie dela învoială făcută între părți sau dela hotărîrea judecătorească ajunsă în stare de lucru judecat, chiar dacă pensunea a fost înlocuită printr'un capital în conformitate cu art. 24.

Dacă victima a murit în cele trei luni cari preced expirarea termenului de revizuire, reprezentanții drepturilor sale vor avea încă trei luni din ziua morții lucrătorului pentru exercitarea acțiunii de revizuire.

În toate cazurile se aplică revizuirii condițiunile de competență și de procedură prevăzute în art. 19, 20 și 25. Președintele tribunalului este investit prin simpla declarare la grefă.

Dacă există înțelegere între părți, conform prescripțiunilor legii de față, cifra rentei revizuită e fixată prin ordonanța președintelui, care dă act la mână părților de această învoială, specificând sub pedeapsă de nulitate îngreunarea sau ușurarea infirmității.

În caz de neînțelegere, afacerea e trimisă înaintea tribunalului, care va fi investit de partea cea mai diligentă și care hotărăște urgent cum s'a zis la art. 19.

În cursul celor trei ani în cari se poate exercita acțiunea de revizuire, stăpânul are dreptul să prezinte președintelui tribunalului un medic însărcinat să-l încunoștiințeze de starea victimei.

Această alegere de medic, vizată de președinte, va da zisului medic dreptul să viziteze la fiecare trei luni pe victimă. Dacă victima nu dă voie să fie vizitată, ori ce plată de rentă va fi suspendată prin ordonanța președintelui, care va convocă pe victimă prin scrisoare recomandată.

Cererele prevăzute de art. 13 trebuie să fie duse înaintea tribunalului, în timp cel mult de o lună care urmează după expirarea termenului pentru acțiunea de revizuire.

Art. 23. — Nici un din indemnțiile prevăzute prin legea de față nu poate să fie atribuită victimei care a provocat cu intențiune accidentul, ori reprezentanților drepturilor sale. Tribunalul mai are dreptul, dacă se va dovedi că accidentul s'a întâmplat din beție, ori din pricina unei greșeli de neiertat a lucrătorului, să micșoreze pensunea ori rentele fixate la Titlul I.

Când se va dovedi că accidentul s'a întâmplat din cauza dolului stăpânului, renta sau pensuniile vor putea să întreească salariul anual al victimei, căreia îi este deschisă și calea dreptului comun.

Dacă accidentul s'a întâmplat din pricina greșelii de neiertat a stăpânului sau a persoanelor pe cari el le-a substituit în direcțiune, indemnitatea va putea fi majorată, fără însă ca renta sau totalul rentelor ori pensuniilor alocate să poată întrece fie reducțiunea, fie suma salariului anual.

În caz de urmări penale, actele de procedură vor fi comunicate victimei sau reprezentanților săi.

Același drept aparține stăpânului sau reprezentanților lui.

Art. 24. — Părțile au drept ori și când, după fixarea indemnității datorite victimei accidentului, să hotărască prin bună învoială că pensunea va fi suspendată și înlocuită, pe cât timp înțelegerea va subsista, prin orice alt mijloc de reparare.

În afară de cazurile prevăzute la art. 7 și 8, pensunea nu va putea fi înlocuită prin plata unui capital decât atunci când ea este mai mică de 100 lei pe an, și dacă titularul său este vârstnic. Această răscumpărare nu va putea să fie făcută decât după tariful arătat la art. 32

Art. 25. — Asistența judiciară va fi acordată de către parchetul tribunalului victimei accidentului sau reprezentanților săi atât înaintea președintelui, cât și a tuturor instanțelor judecătorești, fără să fie trebuință de certificat de scăpătăciune.

Art. 26. — Ori de câte ori va fi ordonată o expertiză medicală de judecător, expertul nu poate fi medicul care a îngrijit pe bolnav, nici vreun medic legat cu întreprinderea ori cu societatea de asigurare la care e asigurat stăpânul.

TITLUL IV

Garanții

Art. 27. — Creanța victimei accidentului sau a reprezentanților săi, relativă la cheltuielile medicale, farmaceutice și de înmormântare, precum și acea relativă la indemnitațiile alocate în urma unei incapacități temporare de muncă, e garantată prin privilegiul art. 1729 din Codul civil și va fi înscrisă sub No. 6.

Plata indemnitațiilor pentru incapacitate permanentă de muncă, sau de accidente urmate de moarte, este garantată conform dispozițiilor articolelor următoare.

Art. 28. — Dacă fie stăpânii debitori, fie societățile de asigurare cu prime fixe sau mutuale, ori sindicate de garanție cari leagă solidar pe toți aderenții, nu vor plăti în momentul exigibilității indemnitațiile puse în sarcina lor din cauza accidentelor cari au provocat moartea sau o incapacitate permanentă de muncă, plata va fi asigurată celor în drept prin îngrijirea Casei naționale de asigurare, care va avea un fond (special) de garanție constituit după cum se va arăta, și a cărui gestiune va fi încredințată sus zisei Case.

Art. 29. — Pentru constituirea fondului (special) de garanție de care vorbește articolul precedent, se va adăuga la principalul dela contribuțiunea patentelor industrialilor prevăzută la art. 2 al acestei legi, patru¹⁾ centime adiționale. De asemenea se va percepe asupra minelor o taxă de...

Aceste taxe vor putea să fie mărite sau micșorate, după trebuință, prin legea bugetară a fiecărui an.

Toate amenzile prevăzute prin legea de față se vor vărsa la Casa națională de asigurare.

Art. 30. — Casa națională de asigurare va avea drept de recurs contra stăpânilor debitori, și contra tuturor aceloră pentru descărcarea cărora ea va fi plătit conform dispozițiilor de mai sus.

În caz de asigurarea stăpânului, ea va avea drept, pentru ca să-și scoată cheltuielile și plățile făcute, să invoace privilegiul din art. 1730 din Codul civil, asupra indemnitațiilor datorate de asigurător și nu va mai avea nici un recurs contra stăpânului.

Un regulament de administrațiune publică, va determina condițiunile de organizare și de funcționare a serviciului conferit prin dispozițiunile de mai sus Cassei naționale de asigurare și mai cu seamă formele recursului ce se exercită în contra stăpânilor debitori, sau contra societăților de asigurare, ori a sindicatelor de garanție, precum și condițiunile în cari victimele accidentelor sau reprezentanții lor vor fi admiși să reclame dela Casa plata indemnitațiilor ce i se cuvine.

Art. 31. — Companiile de asigurare mutuală sau cu prime fixe contra accidentelor, române ori străine, sunt supuse supravegherii și controlului Statului și obligate să-și constituie rezerve sau garanții speciale în

condițiunile determinate de un regulament de administrațiune publică.

Suma rezervelor matematice și a garanțiilor va fi afectată cu privilegiu plății pensiunilor și indemnitațiilor. Sindicatele de garanție vor fi supuse la aceeași privilegere și un regulament de administrațiune publică va determina condițiunile creării și funcționării lor.

Ministerul industriei poate ori când prin o deciziune să facă să înceteze operațiunile asigurătorului care nu îndeplinește condițiunile prevăzute prin legea de față, sau a cărui situațiune financiară nu dă garanții îndesultătoare pentru ca să-i permită să îndeplinească îndatoririle sale. Această deciziune se dă numai după părerea conformă a comitetului consultativ al asigurărilor contra accidentelor muncii, asigurătorul fiind invitat să-și facă întâmpinările sale în scris în termen de 15 zile. Comitetul trebuie să-și dea părerea în cele 15 zile următoare.

În ziua a 10-a dela publicarea deciziei în *Monitorul Oficial*, la ora 12, toate contractele contra riscurilor guvernate prin legea de față încetează de drept ca să mai producă efect; primele neplătite sau cele plătite prin anticipare nu vor fi dobândite de asigurător decât în proporțiune cu perioada de asigurare realizată (afară de stipulațiune contrarie în polița de asigurare). Asigurătorul e dator să înștiințeze pe asigurat în acest termen căci altfel rămâne răspunzător până la înștiințare, fără ca prima să-i fie determinată.

Înștiințarea nu produce efect decât după 3 zile de la primire, nu însă înainte de ziua a 10-a mai sus prevăzută.

Comitetul consultativ al asigurărilor contra accidentelor muncii e compus de 15 membrii, adică: un senator și doi deputați, aleși de colegii lor; directorul Casei de depuneri; un profesor de matematică dela Facultatea de științe; președintele Tribunalului de comerț din București, sau alt președinte delegat de el; președintele Camerii de Comerț din București, sau un membru delegat de el; doi lucrători aleși de delegații principalelor fabrici; un profesor dela Facultatea de drept din București; doi directori sau administratori ai societăților de asigurare contra accidentelor muncii ori ai sindicatelor de garanție și două persoane competente în materie de asigurare contra accidentelor muncii, un funcționar al Ministerului industriei numit de ministru.

Un decret va fixa modul numirii și reînnoirii membrilor, precum și alegerea președintelui, a vicepreședintelui și a secretarului.

Cheltuielile de orice natură, cari vor rezulta din privegherea și controlul Statului, vor fi plătite din o contribuțiune proporțională cu cifra rezervelor sau garanțiilor, și vor fi fixate pe fiecare an, pentru fiecare companie sau asociațiune, prin deciziunea ministrului de comerț.

Art. 32. — Nu se poate cere dela debitori vărsarea capitalului reprezentativ al pensiunilor ori rentelor alocate în virtutea legii de față.

Totuși, debitorii cari doresc a se liberă în o singură dată, vor putea să plătească suma de capital ce reprezintă aceste pensii sau rente la Casa națională de asigurare, care va stabili în acest scop, în cele 6 luni dela promulgarea legii de față, un tarif în care se va ține seamă de mortalitatea victimelor accidentelor și a reprezentanților lor.

Când un stăpân încetează industria, fie de bună voie, fie prin m. arte, lichidare judecătorească, faliment, insolvabilitate, ori prin cedarea stabilimentului, capitalul,

¹⁾ D. Grecianu pusese două.

care reprezintă pensiunile și rentele în sarcina sa, devine de drept exigibil și va fi plătit la Casa națională de asigurare. Acest capital va fi determinat, în ziua exigibilității sale, după tariful prevăzut în paragraful precedent.

Totuș, stăpânul sau reprezentanții săi, pot să fie scutiți de plata acestui capital dacă vor da garanțiile ce se vor determina printr'un regulament de administrație publică.

TITLUL V

Dispoziții generale

Art. 33.—Procese-verbale, certificatele, actele de notorietate, comunicările, hotărârile și toate celelalte acte făcute sau date în virtutea și pentru executarea legii de față, sunt liberate fără plată, vizate pentru timbru și înregistrare tot fără plată, atunci când ele vor trebui să fie înregistrate.

În 6 luni dela promulgarea legii prezente un decret va determina sumele ce vor trebui plătite grefierilor judecătorilor de pace pentru asistența și pentru toate actele necesitate de aplicarea legii de față, precum și pentru cheltuielile lor de transport.

Art. 34.—Orice convențiune contrarie legii de față este nulă de drept.

Această nulitate, ca și nulitatea prevăzută de alin. 2 al art. 19 și de alin. 4 al art. 22, poate fi urmărită de orice persoană interesată înaintea tribunalului competent prevăzut în acele articole.

Totuș în acest caz, asistența judiciară nu e acordată decât în condițiunile dreptului comun.

Deciziunea care pronunță nulitatea face să curgă din nou, din ziua când ea devine definitivă, termenele fixate fie pentru prescripțiune, fie pentru revizuire.

Sunt nule și fără efect obligațiunile contractate pentru plata serviciilor lor către mijloccitorii cari se însurec pentru oarecari emolumente înaintea convenite, să asigure victimelor accidentelor sau reprezentanților lor beneficiul instanțelor sau al invoelilor prevăzute de articolele 18, 19, 20 și 22.

Va fi pedepsit cu amendă dela 26 până la 300 de lei, și în caz de recidivă în anul condamnării rămasă definitivă, cu amendă de 300 la 2000 lei, putându-se aplica art. 60 din Codul penal:

1. Orice mijloccitor care se va dovedi că a oferit serviciile arătate în aliniatul precedent, afară dacă sunt oferite gratuit²⁾;

2. Orice persoană care, fie prin amenințare de dare afară din serviciu, fie prin refuz, ori amenințare de refuz a indemnitaților datorate în virtutea legii de față, va fi împiedicat, sau va fi încercat să împiedice dreptul victimei de a-și alege medicul sau spitalul său;

3. Orice medic care va fi denaturat cu bună știință consecințele accidentelor în certificatele liberate pentru aplicarea legii de față.

Art. 35.—Stăpânii obligați după lege să asigure pe lucrători, trebuie în termen de o lună să declare natura întreprinderii sau industriei și numărul lucrătorilor sau uencilor la prefectura județului, care va în cunoștință îndată pe Ministerul industriei.

Termenul de o lună mai sus prevăzut va curge dela ³⁾ pentru stăpânii întreprinderilor, industriilor, construcțiunilor și lucrărilor de cari vorbește art. 2.

În timp de o lună dela data declarării la prefect, trebuie să fie stipulate contractul de asigurare la institutele prevăzute de art. 5, afară dacă există scutirea prevăzută de art. 6.

Stăpânii industriilor, întreprinderilor, construcțiunilor și lucrărilor cari se vor înființa după promulgarea legii, vor asigura pe lucrători înainte de începerea lucrărilor, și în cele 10 zile dela aceasta trebuie să facă declararea de care vorbește primă parte a prezentului articol.

Când din cauza naturii lucrării ar fi cu neputință ca să preceadă asigurarea începutului lucrării, trebuie totuș ca lucrătorii cari au dreptul la asigurare să fie asigurați în cel mai scurt timp posibil, și în orice caz nu mai târziu de 5 zile dela începerea lucrării, dacă ea continuă mai mult de 5 zile.

Dacă mai înainte se întâmplă un accident, stăpânii vor fi datori să plătească indemnitatea datorată; iar sumele datorate lucrătorilor ori familiilor lor, în acest caz, ea și în oricare altul în care nu s'a făcut asigurarea, va fi garantat cu privilegiul de care se vorbește în articolul 27 al legii de față.

Art. 36.—Stăpânii vor declara în modul și în termenele prevăzute de regulament, conținutul contractului de asigurare.

Ei trebuie, afară de aceasta, cu modalitățile, garanțiile și normele cari vor fi stabilite în regulament, să pună pe guvern și pe institutul asigurător în pozițiune de a cunoaște în fiecare moment cari sunt lucrătorii cuprinși în asigurare și cari sunt salariile și zilele de lucru făcute de ei.

Omisuniile și neregularitățile cari se vor constată în declararea de care vorbește acest articol și cel precedent, precum și în observarea modalităților, garanțiilor și normelor din aliniatul precedent, vor fi pedepsite cu amendă de 50 până la 100 lei, afară de pedepsele, când va fi cazul, prevăzute în art. 37.

Art. 37.—Aceia cari nu se supun obligațiunii de a se asigura în termenul stabilit, sau cari după desființarea ori expirarea contractului nu-l reînnoesc, sau nu-l completează când adaugă numărul lucrătorilor, sunt pedepsiți cu o amendă de cinci lei pentru fiecare lucrător și pentru fiecare zi de întârziere în stipularea, reînnoirea sau completarea contractului, până la maximum două mii lei; și, pe lângă acesta, în caz de accident, sunt obligați să plătească lucrătorilor despăgubirea pe care ar fi plătit-o un institut de asigurare, vărsând, în acest scop, la Casa națională de asigurare capitalul care reprezintă pensiunile, rentele și celelalte cheltueli prevăzute prin legea de față.

Aceia cari, făcându-se culpabili de neplata primei convenite, sau din orice altă cauză imputabilă lor, au dat motiv de suspendarea efectelor contractului de asigurare, sunt pedepsiți cu amendă dela douăzeci și șase la două mii lei, și, pe lângă aceasta, în caz de nenorocire în timpul pe cât durează suspendarea, sunt datori să plătească lucrătorilor despăgubirea pe care ar fi plătit-o un institut de asigurare, făcând în acest scop, la Casa națională de asigurare, vărsarea de care se vorbește în aliniatul precedent al acestui articol.

Art. 38.—Institutele de asigurare, sindicatele și casele speciale, trebuie să plătească despăgubirile prevăzute de lege, chiar în cazurile la cari se referă art. 23, alin. 2 și 3, rămânându-le însă dreptul de recurs pentru sumele plătite ca despăgubire, și pentru spesele accesorii contra persoanelor vinovate, când accidentalul s'a întâmplat din cauzele prevăzute în acel articol.

Motivarea care va constată responsabilitatea pe baza

²⁾ Acest aliniat fusese șters de d-l Ministru Grecianu.

³⁾ Ziua trebuia fixată prin lege, de pildă 6 luni după promulgarea legii.

art. 23, va fi în deajuns pentru a constitui un titlu de creață în favoarea institutului de asigurare ori sindi-catului contra persoanei responsabile.

Aceeași acțiune recursorie se va da contra lucrăto-rului lezată, dacă accidentul s'a întâmplat din cauza dolului său. Proba dolului trebuie să rezulte din hotărârea penală.

Această probă, va putea să fie obținută după formele stabilite de Codicele de procedură civilă, atunci când din cauza morții inculpatului, ori a amnistiei, nu se poate urmări judecata penală, și această acțiune civilă nu se mai poate intenta dacă a trecut un an dela de-claraarea că acțiunea a rămas stinsă prin sus numitele cauze.

Acțiunea recursorie se prescrie în termen de un an din ziua în care sentința a căpătat autoritate de lucru judecat.

Art. 39. — Afară de cazurile prevăzute de art. 23, stăpâni de cari vorbesc art. 1 și 2 al legii de față, după ce au stipulat asigurarea, sau după ce au stabilit-o con-form art. 6, rămân apărați de răspunderea civilă pentru accidentele muncii.

Art. 40. — Stăpâni exercitând industrii, întreprinderi sau construcțiuni, chiar neindicate în art. 2, sunt datori în termen de trei zile să încunoștiințeze pe autori-tatea locală de siguranță publică despre orice acci-dent de muncă care a pricinuit moartea ori incapaci-tate de lucru de mai mult de cinci zile, sub pedeapsa unei amenzi dela cincizeci la o sută de lei.

Art. 41. — Stăpâni cari fac întreprinderi industriale sunt datori, sub pedeapsă de cinci până la douăzeci și cinci lei, să afișe în fiecare atelier legea de față și regu-lamentele de administrațiune publică relative la execu-tarea ei.

În caz de recidivă în același an, amenda va fi dela douăzeci și șase până la o sută de lei.

Infrațiunile la dispozițiunile art. 15 și 36 vor putea să fie constatate și de inspectorii muncii.

Art. 42. — Legea de față nu se va aplica decât trei luni după publicarea oficială a decretelor de adminis-tratiune publică prin cari se vor reglementa executarea ei. Ea se aplică și Dobrogei.

Art. 43. — La fiecare trei ani Ministerul comerțului va face un raport Camerelor relativ la aplicațiunea legii de față.

JUDECĂT. OCOL. BOȘOTENI—ROMANAȚI

Audiența dela 17 Noembrie 1909

Cartea de judecată civilă No. 171

Marin Popa Stan cu Chiță Mitrică ș. a.

Vânzarea lucrului altuia. — Vânzarea în totalitate a unui imobil de către un comonenitor în indiviziune. — Dreptul cumpărătorului de a cere și obține nulitatea totală a vânzării dacă dovedește buna credință, cum că nu a știut că vânzătorul nu era proprietar al întregului imobil.

Vânzarea în totalitate a unui imobil de către unul din comonenitorii aflați în stare de indiviziune, fără consimțământul celoralți comonenitori, constituie vânzarea lucrului altuia pentru tot ce trece peste partea vânzătorului, și o asemenea vânzare este nulă în sens de inexistentă pentru lipsă de cauză.

Prin urmare, cumpărătorul în această situațiune are dreptul de a obține nulitatea totală a cumpărătoarei, dacă poate dovedi buna lui credință, adică că nu a știut că vânzătorul nu era proprietar al întregului imobil.

Judecata,

Având în vedere acțiunea făcută de Marin Popa Stan din comuna Leu cu petiția înregistrată la No. 4907 din 10 August 1909, prin care revendică dela Chiță Mitrică Mihaiu Mitran din com. Leu, imobilul situat în ho-taral com. Leu la punctul numit «Radomiru-de-Siliște», lung de 60 metri și lat de 24 metri, învecinat la răsărit cu moștenitorii decedatului Ilie Chirea, la apus cu pă-ritul, la miazăzi cu Ion Chirea și la miazănoapte cu drumul cum și cu Șerban Mitrică Mihaiu Mitran din com. Leu. ca în cazul când va fi evins de primul, să fie obligat a-i restitui prețul vânzării de lei 98, plus 400 lei daune;

Având în vedere că reclamantul, în dovedirea drep-tului său de proprietate, a prezentat actul de vânzare sub semnătura privată cu data de 25 Aprilie 1908, in-tervenit între dânsul și părțitul chemat în garanție, Șerban Mitrică Mihaiu Mitran, act care se văzu transcris la grefa Tribunalului Romanați la No. 1100 din 5 Maiu 1908;

Având în vedere că părțitul Chiță Mitrică Mihaiu Mitran a susținut că asupra imobilului ce se revendică au dreptul la jumătate în concurs cu părțitul chemat în garanție, Șerban Mitrică Mihaiu Mitran, ambii fiind fiți legitimi ai decedatului Mitrică Mihaiu Mitran zis și Dumitru Mihaiu Cotelici, cel din a cărui succesiune face parte și imobilul ce se revendică;

Având în vedere că deschiderea succesiunii lui Mitrică Mihaiu Mitran, zis și Dumitru Mihaiu Cotelici, este dovedită cu extractul actului de moarte No. 204/893 al Primăriei comunei Leu, iar calitatea părțitului Chiță Mitrică Mihaiu Mitran, de fiu legitim al numitului decedat, și de frate cu părțitul chemat în garanție, Șerban Mitrică Mihaiu Mitran, i-a fost recunoscută atât de acesta, cât și de reclamant;

Având în vedere că reclamantul a susținut că, ținând seamă de faptul că părții au stăpânit în mod separat și exclusiv anumite imobile din succesiune, a ignorat starea de indiviziune, și a crezut că părțitul Șerban Mitrică Mihaiu Mitran era singur proprietar asupra imo-bilului ce i-a vândut că dacă ar fi știut că numiții nu sunt ieșiți din starea de indiviziune, deci că vânzătorul nu era proprietar al întregului imobil vândut, dânsul s'ar fi abținut de a-l cumpăra;

Având în vedere că vânzarea în totalitate a unui imobil de către unul din comonenitorii aflați în stare de indiviziune, fără consimțământul celoralți comoste-nitori constituie vânzarea lucrului altuia pentru tot ce trece peste partea vânzătorului (Planiol, vol. II § 1419, pag. 465, ediția IV-a);

Având în vedere că vânzarea lucrului altuia este nulă în sens de inexistentă pentru lipsă de cauză (Alexan-dresco vol. VIII, pag. 571);

Având în vedere că cumpărătorul, în atare situațiune, are dreptul de a obține nulitatea totală a cumpărării sale, dacă ar putea să dovedească că el s'ar fi abținut de a cumpăra dacă ar fi știut că vânzătorul nu era proprietar al întregului imobil (Planiol, partea citată);

Având în vedere că, în speță, starea de indiviziune, invocată de părțitul Chiță Mitrică Mihaiu Mitran nu este încetată prin act scris de partaj, sau prin hotărâre judecătorească, sau prin o prescripție împlinită conform legii (Art. 720 din Codul civil și 1890 același cod);

Având în vedere că buna credință a cumpărătorului cu privire la faptul că părții se găseau ieșiți din starea de indiviziune nu a fost contestată de părți (art. 1899, alin 2 din Codul civil);

Având în vedere că cererea reclamantului, de a obține nulitatea totală a cumpărării sale, își găsește justi-ficarea în împrejurarea că imobilul cumpărat, lung de 60 metri și lat de 24 metri, urmând a fi redus la jumătate, prin aceasta se îmbucătățește peste măsură, ori practica de toate zilele a dovedit că cheltuielile sunt cu atât mai mari, și prin urmare produsele cu atât mai scumpe cu cât cultura pământului este mai fracțio-

nată; și apoi îmbucătățirea peste măsură a fondurilor poate să le deprecieze în mod considerabil, și prin urmare să aducă o daună acelor cari ar primi bucați din aceste fonduri;

Având în vedere că considerații de această natură își găsesc sprijinul lor în dispozițiunea Codului civil, prevăzută în art. 741, care stabilind regulile cari au a se observa la formarea și compunerea părților, sau a loturilor dintr-o succesiune cu ocaziunea partajului, în alin. 2 prevede că: «se va evita însă, cât va sta prin putință, îmbucătățirea peste măsură a eritagelor și diviziunea exploatațiilor»;

Având în vedere că, astfel fiind, urmează a se decide că acțiunea reclamantului este fondată în parte, declarându-se nul actul de vânzare și obligându-se părintul Șerban Mitrică Mihaiu Mitran a-i restitui prețul vânzării de lei 98, cum să îi și plătească 20 lei daune (articolul 1337 și 1341 din Codul civil);

Pentru aceste motive, admite în parte acțiunea și anulează actul de vânzare, etc.

Judecător (s) George Haçi Chirea

Grefier (s) Petre Dumitrescu

JUDECĂTORIA OCOL. RURAL ALBENI—GORJ

Audiența dela 1 Februarie 1910

Nicolae Vlăduț cu Nicu Ciontescu

Carte de judecată No. 20

Vânzarea lucrului altuia. — Validitatea unei asemenea vânzări în codul nostru. — Acțiune în rezoluțiune. — De cine poate fi exercitată asemenea acțiune. — Dacă vânzătorul lucrului altuia poate avea acțiune în rezoluțiune. — Cumpărătorul propriului său lucru. — Efectele juridice ale acestei cumpărări. — (Art. 1020 și 1021 din Codul civil).

1. Vânzarea lucrului altuia în dreptul nostru nu este nici nulă nici anulabilă, ci ea este numai supusă acțiunii în rezoluțiune, conform principiului general din art. 1020 din Codul civil.

2. După art. 1021 din Codul civil, numai partea în privința căreia obligațiunea nu s'a executat poate exercita acțiunea în rezoluțiune.

Prin urmare, vânzătorul lucrului altuia, neputându-și îndeplini obligațiunea prevăzută de art. 1313 din Codul civil de a transfera proprietatea, nu poate avea acțiunea în rezoluțiune.

3. Valoarea și efectele juridice ale contractului prin care cineva își cumpără propriul său lucru, se confundă cu acelea ale vânzării lucrului altuia, și deci împrejurarea că părintul cumpărător este donator anterior al lucrului cumpărat, nu poate schimba întru nimic soluțiunea afacerii.

Judecata,

Având în vedere acțiunea de față, actele state în dosar și susținerile părților;

Având în vedere scopul acțiunii, care e următorul: Nicolae Vlăduț a chemat în judecată pe Nicu Ciontescu, ambii din com. Cărbunești, pentru anularea actului de vânzare intervenit între dânsii, autentificat de Tribunalul Gorj sub No. 2271/97 și transcris în care el, reclamantul, figurează ca vânzător pe motiv că vânzarea este nulă, de oarece i-a vândut ce nu avea; căci aceeași avere i-o mai donase anterior cu actul de donațiune autentificat și stat în dosar;

Considerând că reclamantul, în susținerea cauzei sale, cere anularea vânzării pe singurul motiv că el, vânzătorul, i-a vândut ce nu-i aparținea, iar că nulitatea este absolută, putând așa dar să invoace ori și cine, în speță reclamantul vânzător; chestiunea deci ce urmează a fi examinată este de a se ști dacă vânzarea lucrului

altuia este nulă (neexistentă) anulabilă sau numai rezolubilă;

Considerând că în legislațiunea franceză chiar, unde prin art. 1599 din Codul civil se edictează expres nulitatea unei asemenea vânzări, doctrina în mare parte recunoaște, și jurisprudența în mod constant hotărăște, că vânzarea este numai anulabilă;

Considerând că această opiniune este cât se poate de întemeiată, căci ceace determină caracterul unei nulități este motivul juridic care a dictat-o și incontestabil că ceace a urmărit legiuitorul francez este protejarea cumpărătorului, care nu poate dobândi proprietatea lucrului cumpărat; nici putea fi vorba de ocrotirea interesului vânzătorului, care chiar de bună credință dacă a vândut lucrul altuia, este totuși culpabil de o gravă neglijență, care nu merită salicitudinea legiuitorului. De aci dar concluzia că nulitatea cuprinsă în art. 1599 francez nu este decât relativă și prevăzută numai în interesul cumpărătorului;

Considerând că ceace concură în a învedera pe deplin că nulitatea din art. 1599 din Codul francez este relativă, este și împrejurarea că nimeni niciodată, nici chiar aici ce susțin că nulitatea ar fi absolută, nu a contestat cumpărătorului dreptul la acțiunea în garanție de evicțiune, cum și dreptul de usucapiune prin 10 ani; dar dacă vânzarea ar fi inexistentă, ea neputând produce absolut nici un efect, cum s'ar putea explica atunci că poate totuși servi de just titlu pentru prescripțiunea decenală și da loc la acțiunea de garanție? (Vezi *Baudry-Lacantinerie*: «De la vente et de l'échange», pag. 92, No. 117 și urm.; *Laurent*, vol. 24, pag. 108, No. 102 și 103 și *Planiol*, vol. II, No. 1422);

Considerând că legiuitorul roman n'a admis nici chiar nulitatea relativă din art. 1599 din Codul francez, pe care nu l-a reprodus, că în lipsa unui asemenea text chestiunea urmează a fi rezolvată cu principiile generale dela obligațiuni și vânzare;

Considerând că nu se poate admite, după cum susține d-l D. Alexandresco, că vânzarea lucrului altuia este inexistentă pentru lipsă de cauză, căci este știut că în contractele sinalagmatiche obligațiunea fiecăreia din părți are drept cauză obligațiunea celeilalte părți, și nu se poate zice că obligațiunea cumpărătorului a *non domino* nu are cauză, căci obligațiunea vânzătorului, de a transfera proprietatea lucrului vândut, există indiferent de împiedicarea ce ar putea rezulta în executarea acestei obligațiuni, din faptul că a vândut lucrul altuia (vezi autorii mai sus citați);

Considerând că odată stabilit că în dreptul nostru vânzarea lucrului altuia nu este nici nulă nici anulabilă, că deci este valabilă, conform principiului general din art. 1020 din Codul civil, ea este supusă numai acțiunii în rezoluțiune;

Considerând că după art. 1021 din Codul civil numai partea în privința căreia obligațiunea nu s'a executat poate exercita această acțiune și, deci, vânzătorul lucrului altuia neputându-și îndeplini obligațiunea prevăzută de art. 1313 din Codul civil, de a transfera proprietatea nu poate avea acțiunea în rezoluțiune (vezi *Alex Degrè*: «Scrieri Juridice» vol. I, pag. 458 și 466 și *C. Nacur*: «Codul civil comparat», partea I, pag. 635 și partea II, pag. 104);

Considerând, în fine, că valoarea și efectele juridice ale contractului, prin care cineva își cumpără propriul său lucru, se confundă cu acelea ale vânzării lucrului altuia și, că deci, împrejurarea că părintul cumpărător este donator anterior al lucrului cumpărat, nu poate schimba întru nimic soluțiunea afacerii și că poate îndreptăți acțiunile reclamantului;

Pentru aceste motive și fără a mai discuta chestiunea prescripțiunii ridicată de părint, găsindu-se inutilă, judecata respinge acțiunea, etc.

Judecător (s) D. Ciocănescu

Grefier (s) M. Milotinescu

NOTA.—In drept nu există postulate, căci nu e soluțiune care să nu poată fi demonstrată. Știința însă nu se poate bucura de acest privilegiu, deși «pentru un observator superficial adevărul științific e în afară de atingerile inductivului...»¹⁾. Dreptul însă, care e veșnic mobil, căci el este sinteza vieții, nu poate rămâne strâns în formule algebrice; nevoile vieții îl fac să evolueze, să se reverse întocmai ca un lichid care-și mărește volumul. Astfel, un articol clar, sub impulsivitatea nevoilor vieții reale, poate da loc la controverse. Astăzi, nimeni nu crede că «Dreptul este legea scrisă... Articolele codului sunt atâtea teoreme a căror legătură urmează să fie demonstrată și a scoate urmările»²⁾. Un exemplu tipic avem cu articolul 1599 din Codul civil francez, care zice că vânzarea lucrului altuia e nulă. Nu e lămurit textul? Și totuși Colmet de Santerre (VI, 28 bis, VI), zice că, în loc de nulă, trebuie să cetim rezolubilă. În fața unei atari situațiuni, Planiol (II, ed. II-a, 1423) observă, cu drept cuvânt, că interpretațiunea doctrinei și a jurisprudenței a schimbat complet sensul art. 1599, căci în locul unei nulități, care să lovească ca o pedeapsă pe acel ce vinde cu bună știință lucrul altuia, s'a ajuns la o măsură de protecțiune pentru vânzător, la un fel de complement al teoriei garanției.

Chestiunea de a se ști dacă vânzarea lucrului altuia este inexistentă (nulă), anulabilă or numai rezolubilă, a dat și dă loc în Franța la nenumărate controverse. Nu ne vom ocupa de ele, căci le găsim în toate manualele și repertoriile de jurisprudență, sub art. 1599. Vom insista puțin numai asupra dreptului român, unde acest articol a fost suprimat³⁾. De aci însă nu rezultă că controversele au fost înlăturate; dovadă cărțile de judecată ce adnotăm, din care cea cu No. 20 din 1910, pronunțată de judecătorul ocolului Albeni-Gorj declară că vânzarea lucrului altuia e rezolubilă, pe când judecătorul ocolului Boșoteni-Romanași, prin cartea de judecată No. 171/909, zice că e inexistentă, iar judecătorul Mamigonian prin cartea de judecată din 10 Decembrie 1909, publicată în *Curierul Judiciar*, No. 9 din 4 Februarie 1910, spune că e nulă. De asemenea, marele nostru jurist, d-l D. Alexandresco, care susținuse că o atare vânzare e validă între părți și nulă față de proprietar (III, p. 503, nota 2; IV, p. 182, 226),

astăzi crede că e nulă pentru lipsă de cauză, adică inexistentă.

Pe de altă parte, d-l M. Dumitrescu arată că, în ce privește vânzările generatorii numai de obligațiuni, ele sunt valabile, pe când vânzarea unui corp cert și determinat al altuia e rezolubilă⁴⁾.

În adevăr, de ce să fie inexistentă sau măcar anulabilă vânzarea lucrului altuia? Nici un text nu declară aceasta. Rămânem, prin urmare, sub domeniul principiilor generale. Avem însă un argument deciziv, scos din art. 1294, care zice că vânzarea este o convențiune prin care două părți se obligă între sine, *una a transmite celeilalte proprietatea* unui lucru și aceasta de a plăti prețul. În caz de inexecutare a acestei obligațiuni, cumpărătorul poate cere rezoluțiunea vânzării, conform art. 1020. Aceasta e soluțiunea ce ne-o impune rigoarea principiilor de drept comun în materie de obligațiuni. Vânzătorul nu poate sili pe cumpărător să-i plătească prețul, căci art. 1364 îi permite să suspende plata în caz când e amenințat de vreo acțiune în revendicare. Astfel, s'a decis că vânzarea lucrului altuia e valabilă în acest sens că vânzătorul care nu și-a îndeplinit obligațiunea de a strămuta asupra cumpărătorului proprietatea lucrului altuia, nu poate cere rezoluțiunea vânzării, dar cumpărătorul, care are totuși cuvinte de a se teme de evicțiune, nu e îndatorat să plătească prețul în mâinile vânzătorului, ci trebuie să-l consemneze (Cas. I, No. 153/900; *Dreptul* No. 46/900).

Jurisprudența, în cazul special al eredelui aparent, consideră ca valabile instrăinările făcute cu bună credință și le anulează, dacă cumpărătorul e de rea credință (Cas. I, No. 221/907; *Curierul Judiciar* No. 66/907; C. București din 29 Noembrie 1907; *Curierul Judiciar*. No. 11/908). Iată, prin urmare, confirmate vânzările lucrului altuia, soluțiune întemeiată pe echitate⁵⁾.

Dorohoi, 28 Februarie 1910.

Ștefan Scriban

INFORMAȚIUNI

Anunțăm cu plăcere pe numeroșii abonați ai Vol. al IX-lea din *Dreptul civil* de d-l D. Alexandresco, că actualmente se tipărește tabla analitică a acestui volum, care va cuprinde peste *cinci* coli de tipar; așa că, în 15 zile cel mult, abonații vor putea să-și procure partea a II-a din acest volum. Această parte cuprinde: **Societatea, Mandatul, Comodatul și Imprumutul.**

Anunțăm, de asemenea, că imediat după apariția acestui volum, se va începe tipărirea Vol. al X-lea. Autorul lucrează actualmente *Privilegiile și Ipotecile*, toate celelalte contracte până la privilegiu fiind gata.

⁴⁾ D-l Dumitrescu care e un cugetător, dă o mare desvoltare chestiunii. Pentru dreptul german, Vezi Saleilles: «Théorie gen de l'oblig.» No. 152, 266.

⁵⁾ În ce privește indiviziunea, v. Alexandresco, *Curierul Judiciar* No. 2/910, unde discută pe larg chestiunea.

¹⁾ H. Poincaré: «La Science et l'Hypothèse» Introducere. În geometrie avem postulatul lui Euclid, după care, prin un punct, nu se poate duce decât o paralelă la o dreaptă dată. Această propozițiune nu se poate demonstra, cum au stabilit Lobatschevsky și Bolyai. *Ibidem* p. 50

²⁾ Jean Cruet: «La vie du Droit», p. 52

³⁾ D-l M. Dumitrescu zice că bine s'a făcut.